

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

2020.12 сар

ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

bayanzurkh@nso.mn

page: Баянзүрх дүүргийн
статистикийн хэлтэс

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	3
 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ	4
 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	5
 ЭРҮҮЛ МЭНД	7
 АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	9
 ГЭМТ ХЭРЭГ	10
 ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ	12
 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	15
 АЖ ҮЙЛДВЭР	18
 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	22

Хүснэгт 1. Дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний XII сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017	2018	2019	2020
Суурин хүн ам	мянган хүн	*327.1 ^{↑1.9}	*336.9 ^{↑3.0}	*343.6 ^{↑2.0}	*361.5 ^{↑5.2}
Нийт өрхийн тоо	мянган өрх	*93.7 ^{↑0.6}	*95.0 ^{↑1.4}	*96.0 ^{↑1.1}	*104.7 ^{↑9.0}
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	6 928 ^{↓8.1}	7 190 ^{↑0.3}	7 230 ^{↑0.6}	7 877 ^{↑8.9}
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	6 655 ^{↓35.0}	5 271 ^{↓0.2}	5 560 ^{↑5.5}	3 862 ^{↓30.5}
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	5 228 ^{↑33.9}	7 157 ^{↑20.7}	4 956 ^{↓30.7}	4 083 ^{↓17.6}
Хэрэглээний үнийн индексийн сарын өөрчлөлт	хувь	-0.1 ^{↑5.3}	1.1 ^{↓1.0}	-0.6 ^{↓154.5}	-1.7 ^{↑183}
Валютын зах зээлийн ханш	1 US\$=Төгрөг	2 444 ^{↑0.9}	2 635 ^{↑7.8}	2 671 ^{↑1.4}	2 850 ^{↑6.7}
Дүүргийн төсвийн орлого	тэрбум төгрөг	77.4 ^{↑7.2}	95.8 ^{↑23.7}	111.2 ^{↑16}	188.3 ^{↑69.3}
Дүүргийн төсвийн зарлага	тэрбум төгрөг	73.5 ^{↑7.2}	86.5 ^{↑17.6}	101.6 ^{↑17.4}	187.9 ^{↑84.9}

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
 ↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
 = тогтвортой

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2019 онд				2020 онд					
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	313	Баянгол	7 842	Налайх	56	318	Баянгол	7 778	Налайх	56
			Чингэлтэй	1 793	Багануур	48		Чингэлтэй	1 722	Багануур	47
			Сүхбаатар	707	Багахангай	32		Сүхбаатар	707	Багахангай	30
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	77	Багахангай	821	Баянзүрх	73	58	Багахангай	790	Хан-Уул	57
			Багануур	179	Хан-Уул	63		Багануур	118	Баянзүрх	41
			Сүхбаатар	104	Сонгинохайрхан	51		Налайх	94	Сонгинохайрхан	25
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	13	Налайх	15	Баянгол	7.2	12	Багахангай	24	Багануур	7
			Сүхбаатар	13.7	Хан-Уул	7		Сонгинохайрхан	12	Хан-Уул	6
			Сонгинохайрхан	12.4	Багахангай	-		Налайх	12	Сүхбаатар	5
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	141	Баянзүрх	199	Хан-Уул	126	118	Баянзүрх	110	Сүхбаатар	74
			Сонгинохайрхан	144	Налайх	111		Налайх	99	Хан-Уул	70
			Чингэлтэй	131	Багахангай	19		Сонгинохайрхан	95	Багахангай	26
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	65	Сүхбаатар	58	Налайх	12	65	Багахангай	76	Баянзүрх	29
			Чингэлтэй	56	Багануур	11		Хан-Уул	54	Баянгол	28
			Хан-Уул	48	Багахангай	6		Чингэлтэй	54	Сонгинохайрхан	24
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	208	Сүхбаатар	329	Налайх	132	150	Сүхбаатар	204	Сонгинохайрхан	107
			Чингэлтэй	245	Багануур	82		Чингэлтэй	174	Багахангай	93
			Баянзүрх	235	Багахангай	47		Баянзүрх	170	Багануур	74

Тайлбар: * - промилль ** - продицми

ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ

Дүүргийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо 2020 оны 12 дугаар сард 278 бүртгэгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 870 хүнээр (75.8%) буурсан байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 138 (49.6%) нь эмэгтэйчүүд байна.

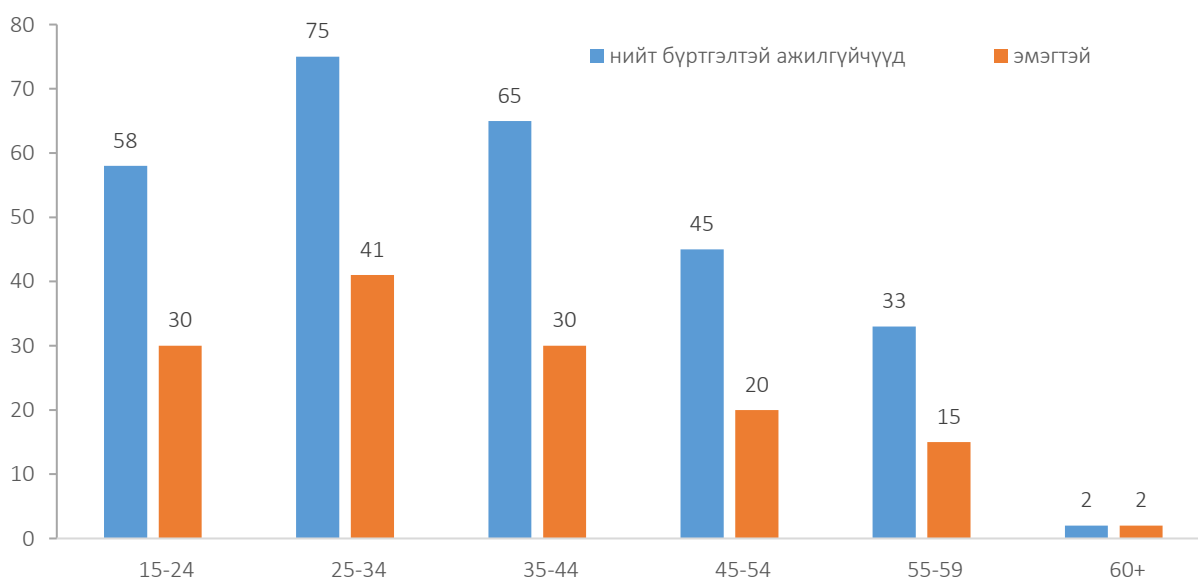
Хүснэгт 3. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшнээр

Үзүүлэлт	Ажилгүйчүүдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2018 XII	2019 XII	2020 XII	2018 XII	2019 XII	2020 XII
Ажилгүйчүүд, бүгд	3 272	1 148	278	100.0	100.0	100.0
Үүнээс: Магистр, доктор	29	9	1	0.9	0.8	0.4
Дипломын болон бакалавр	1 560	464	52	47.3	40.4	18.7
Тусгай мэргэжлийн дунд	96	48	11	2.9	4.2	4.0
Техникийн болон мэргэжлийн	48	26	5	1.5	2.3	1.8
Бүрэн дунд боловсролтой	1 468	567	202	44.9	49.4	72.6
Суурь боловсролтой	45	22	4	1.3	1.9	1.4
Бага боловсролтой	10	5	-	0.3	0.4	-
Боловсролгүй	16	7	3	0.5	0.6	1.1

Эх үүсвэр: Дүүргийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний хэлтсийн мэдээлэл

Хөдөлмөрийн хэлтэст 12 дугаар сард хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн бүртгэгдээгүй байна.

Зураг 1. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, насны бүлэг, 2020 оны XII сарын эцэст

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

2020 оны эхний 12-н сарын гүйцэтгэлээр нийгмийн даатгалын сангийн орлого 137.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 55.5 тэрбум төгрөгөөр (28.9 %) буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын 68.8 хувийг тэтгэврийн даатгалын сангийн, 17.1 хувийг эрүүл мэндийн даатгал, 7.2 хувийг тэтгэмжийн даатгал, 5.5 хувийг ҮОМШӨ¹-ний даатгал, 1.4 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого тус тус бүрдүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2019 I-XII	2020 I- XII	Зөрүү	Өсөлт, бууралт	Дүнд эзлэх хувь
Нийгмийн даатгалын сангийн дүн	192.8	137.1	55.5	-28.9	100.0
Тэтгэврийн даатгалын сан	124.6	94.4	30.2	-24.2	68.8
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн сан	37.2	23.4	13.8	-37.1	17.1
Тэтгэмжийн даатгалын сан	15.8	9.9	5.9	-37.3	7.2
ҮОМШӨ-ний даатгалын сан	12.1	7.5	4.6	-38.0	5.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	3.1	1.9	1.2	38.7	1.4

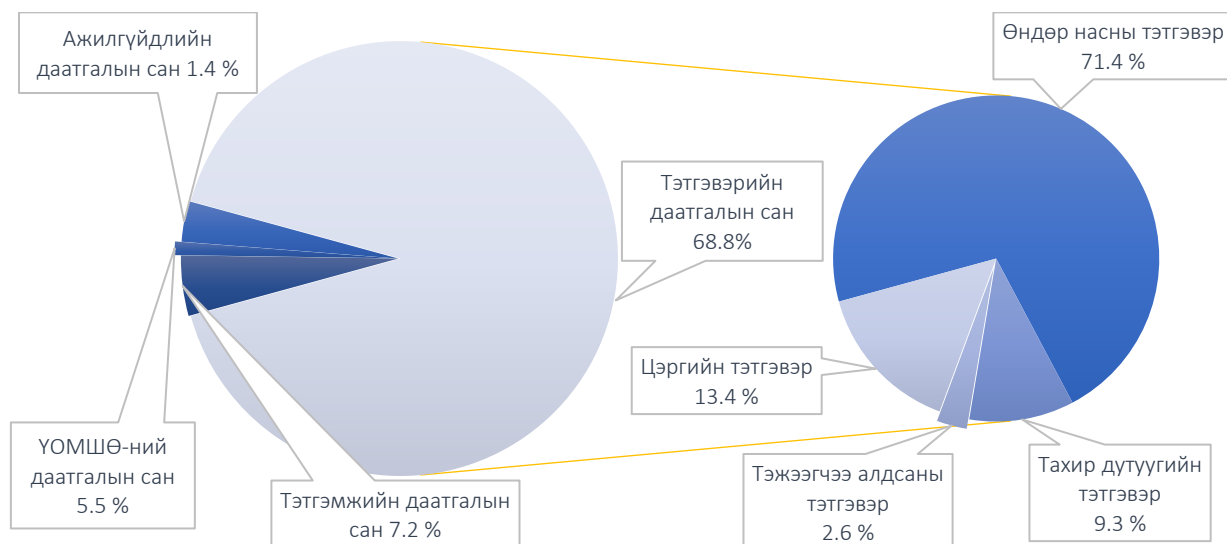
Хүснэгт 5. Нийгмийн даатгалын сангийн нийт зарлага, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө 2020 I- XII	Гүйцэтгэл 2020 I- XI	Хэтрэлт (+) Хэмнэлт (-)
Нийгмийн даатгалын сангийн дүн	247.1	246.1	-1.0
Тэтгэврийн даатгалын сан	222.9	221.7	-1.2
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	-	-	-
Тэтгэмжийн даатгалын сан	13.1	13.5	0.4
ҮОМШӨ-ний даатгалын сан	2.2	2.1	-0.1
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	8.9	8.8	-0.1

Эх үүсвэр: Дүүргийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээлэл

2020 оны эхний 12 дугаар сард нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 247.1 тэрбум төгрөг төлөвлөснөөс 1.0 тэрбум төгрөгөөр дутуу буюу 246.1 тэрбум төгрөг зарцуулсан байна.

¹ Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин

Нийгмийн халамж: 2020 оны 12 дугаар сард нийгмийн халамжийн сангийн нийт зарлагын 45.3 хувь нь халамжийн тэтгэврийн санд, 15.4 хувь нь нөхцөлт мөнгөн тусламжид, 17.9 хувь нь ахмад настны хөнгөлөлтөд, 4.3 хувь нь жирэмсэн болон хөхүүл, нярай хүүхэдтэй эхэд олгох тэтгэмжид, 4.4 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд, 0.5 хувь нь алдарт эхийн одон, 2.7 хувь нь алдар цолтон ахмад настнуудад олгосон тусламж, хөнгөлөлт, 9.2 хувь нь хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал, амьжиргааг дэмжих зөвлөлд, 0.3 хувь нь насны хишгийн зардалд тус тус зарцуулагдсан байна.

Хүснэгт 6. Нийгмийн халамжийн орлого, зарцуулалт

Үзүүлэлт	Хүний тоо			Мөнгөн дүн, сая төгрөг		
	2018 XII	2019 XII	2020 XII	2018 XII	2019 XII	2020 XII
Халамжийн сангийн орлого	31 200	32 100	33 000	2 000.0	2 100.0	3 000.0
Зарлагын нийт дүн	32 849	32 402	32 577	1 923.2	2 181.5	2 920.1
Халамжийн тэтгэвэр	4 406	4 973	4 672	673.2	853.4	1 323.5
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	4 055	4 778	5 071	266.1	372.7	450.4
Ахмад настны хөнгөлөлт	1 679	2 219	3 334	265.8	356.2	521.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд олгох тэтгэмж	2 045	1 339	1 048	269.1	194.9	127.3
Жирэмсэн болон хөхүүл, нярай хүүхэдтэй эхэд олгох тэтгэмж	3 179	3 553	3 456	126.0	130.3	124.6
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	24	116	158	26.0	12.0	16.5
Алдар цолтон ахмад настнуудад олгосон тусламж, хөнгөлөлт	472	489	503	74.5	80.0	78.4
Хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал	16 962	14 808	14 238	198.0	171.7	270.0
Амьжиргааг дэмжих зөвлөл	-	-	-	-	-	-
Насны хишгийн зардал	27	127	97	24.5	10.3	7.6

Эх үүсвэр: Дүүргийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний хэлтсийн мэдээлэл

ЭРҮҮЛ МЭНД

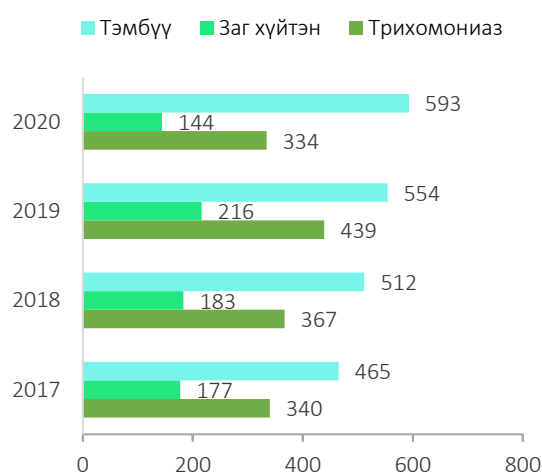
2020 онд 12 сард дүүргийн эмнэлэгт 7877 хүүхэд төрсөн нь 2019 оны мөн үетэй харьцуулахад 17 хүүхдээр (0.2%) буурсан үзүүлэлттэй байна. Нас баралт 1370 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 17 хүнээр (1.2%) өссөн байна.

Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 3862 болж өмнөх оны мөн үеэс 2908 хүнээр (42.9) буурсан байна.

Зураг 3. Халдварт өвчин, 10000 хүнд ногдох

Зураг 4. Бэлгийн замын халдварт өвчний тоо

Хүснэгт 7. Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлт, жил бүрийн эхний XII сар

Үзүүлэлт	2016	2017	2018	2019	2020
Шинээр төрсөн хүүхэд	8 185	7 587	7 866	7 894	7 877
Эхийн эндэгдэл	4	1	2	-	4
100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл	48.9	13.2	25.4	-	50.8
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	122	83	82	81	72
Амьд төрсөн 1 000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	14.9	10.9	10.4	10.3	9.1
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	21	15	13	19	8
Амьд төрсөн 1 000 хүүхэд тутмаас 5 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	2.6	2.0	1.7	2.4	1.0
Нас баралт	1 294	1 264	1 405	1 353	1 370
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	10 755	7 131	5 772	6 770	3 862
10 000 хүн ам тутамд ногдох халдварт өвчин	341.7	220.1	173.8	199.0	109.5

Баянзүрх дүүргийн хэмжээнд 2019 оны 12 сард 10000 хүн амд ногдох халдварт өвчний тоо 199.0 байсан бол энэ онд 109.5 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 89.5 хувиар буурсан байна. Бэлгийн замын халдварт өвчин 2020 оны 12 сард тэмбүү 593, заг хүйтэн 144, трихомониаз 334 тус тус бүртгэгдсэн.

Хүснэгт 8. Дүүргийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний XII сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017	2018	2019	2020
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	Бодит тоо	7 131	5 772	6 770	3 862
	10000 хүнд	220.1	173.8	199.0	109.5
Үүнээс:					
Вируст гепатит	Бодит тоо	86	68	48	36
	10000 хүнд	2.7	2.0	1.4	1.0
Менингит	Бодит тоо	2	1	5	0
	10000 хүнд	0.1	0.01	0.1	0.0
Цусан суулга	Бодит тоо	900	1 458	1 275	466
	10000 хүнд	27.8	43.9	37.5	13.2
Салхин цэцэг	Бодит тоо	2 114	1 531	2 459	573
	10000 хүнд	65.2	46.1	72.3	16.3
Гахай хавдар	Бодит тоо	39	69	13	11
	10000 хүнд	1.2	2.1	0.4	0.3
Сальмонеллөз	Бодит тоо	48	110	71	41
	10000 хүнд	1.5	3.3	2.1	1.2
Улаан эсэргэнэ	Бодит тоо	495	301	284	55
	10000 хүнд	15.3	9.1	8.3	1.6
Хоолны хордлого	Бодит тоо	41	70	155	29
	10000 хүнд	1.3	2.1	4.6	0.8
Ёлом	Бодит тоо	45	27	41	24
	10000 хүнд	1.4	0.8	1.2	0.7
Бруцеллөз	Бодит тоо	13	3	5	4
	10000 хүнд	0.4	0.1	0.1	0.1
Нярайн халдвар	Бодит тоо	-	0	1	0
	10000 хүнд	-	0.0	0.03	0.0
Гар хөл амны өвчин	Бодит тоо	1 408	538	609	390
	10000 хүнд	43.5	16.2	17.9	11.1
Тэмбүү	Бодит тоо	465	512	554	593
	10000 хүнд	14.4	15.4	16.3	16.8
Заг хүйтэн	Бодит тоо	177	183	216	144
	10000 хүнд	5.5	5.5	6.3	4.1
Трихомониаз	Бодит тоо	340	367	439	334
	10000 хүнд	10.5	11.1	12.9	9.5
Шинээр илэрсэн сүрьеэ	Бодит тоо	547	516	558	542
	10000 хүнд	16.9	15.5	16.4	15.4
Бусад	Бодит тоо	411	16	37	620

Эх үүсвэр: Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын сар бүрийн мэдээлэл

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2020 оны 12 дугаар сард дунджаар -22.2°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс -4.6°C -аар сэрүүн байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм -11.0°C , хамгийн хүйтэн хэм -32.9°C , хур тунадасны нийлбэр 1.5 мм, шороон болон цасан шуургатай өдөр бүртгэгдээгүй байна. Офицеруудын ордон

Хүснэгт 9. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, $\text{мг}/\text{м}^3$, XII сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Ургах наран хороолол	Офицеруудын ордон	Амгалан
Хүхэрлэг хий SO_2	Дундаж	0.096	-	0.145
	Хамгийн их	0.155	-	0.232
	XXX*-с давсан хувь	97.0	-	94.0
	Хэмжилтийн тоо	31	-	31
Азотын давхар исэл NO_2	Дундаж	0.033	-	0.052
	Хамгийн их	0.071	-	0.074
	XXX*-с давсан хувь	32.0	-	61.0
	Хэмжилтийн тоо	31	-	61
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO^{**}	Дундаж	0.931	-	2.265
	Хамгийн их	4.131	-	6.775
	XXX*-с давсан хувь	0.0	-	0.0
	Хэмжилтийн тоо	44	-	93
Тоос PM_{10}	Дундаж	0.121	-	0.093
	Хамгийн их	0.194	-	0.148
	XXX*-с давсан хувь	71.0	-	48.0
	Хэмжилтийн тоо	31	-	31
Тоос $\text{PM}_{2.5}$	Дундаж	-	-	0.082
	Хамгийн их	-	-	0.125
	XXX*-с давсан хувь	-	-	87.0
	Хэмжилтийн тоо	-	-	31
Озон O_3^{**}	Дундаж	0.017	-	-
	Хамгийн их	0.044	-	-
	XXX*-с давсан хувь	0.0	-	0.0
	Хэмжилтийн тоо	93	-	-

* - Хүлцэх хэм хэмжээ, ** - CO , O_3 -ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон.

ГЭМТ ХЭРЭГ

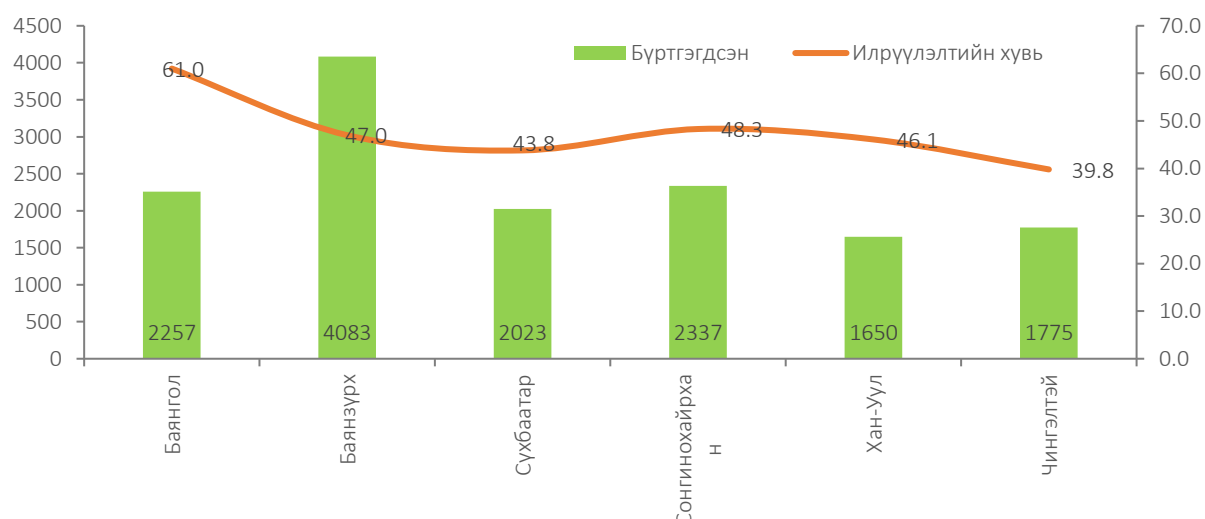
2020 оны 12 сард дүүргийн нутаг дэвсгэрт 4 083 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1382 хэргээр (25.3%) буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, эхний 12 сард

Төрөл	2019	2020	Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр			Өсөлт, бууралт	
			I	II	III	Тоо	Хувь
Нийт	5 465	4 083	1 490	1 545	1 048	-1 382	-25.3
Үүнээс:							
Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	80	19	6	10	3	-61	-76.3
Хүнийг алах	25	27	11	6	2	2	8.0
Хүчиндэх	52	58	15	21	22	6	11.5
Дээрэмдэх	237	93	36	46	11	-144	-60.8
Хулгайлах	1 947	1 014	458	257	299	-933	-47.9
Халаасны хулгай	183	93	74	17	2	-90	-49.2
Залилах	1 004	1 060	286	634	140	56	5.6
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	1 432	1 339	484	424	431	-93	-6.5
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	130	95	32	32	31	-35	-26.9
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	51	51	21	21	9	-	-
Хөрөнгө завших	83	52	17	22	13	-31	-37.3
Бусад	241	182	50	55	77	-59	24.5

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 32.8 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг эзэлж байгаа бол 24.8 хувийг хулгайлах, 26.0 хувийг залилах, 2.3 хувийг дээрэмдэх, 2.3 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журам зөрчих, 1.4 хувийг хүчиндэх, ашиглалтын журмын эсрэг хэрэг 10.4 хувийг бусад хэрэг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, илрүүлэлт, дүүргээр

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг

Дүүрэг	Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2019-2020	
	2018 XII	2019 XII	2020 XII	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	25 652	20 261	14 633	-5 628	-27.8
Баянзүрх	7 522	5 465	4 083	-1 382	-25.3
Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр					
I хэлтэс	2 626	2 162	1 490	-672	-31.1
II хэлтэс	3 355	1 984	1 545	-439	-22.1
III хэлтэс	1 541	1 319	1 048	-271	-20.5
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	29.3	28.0	27.9	-0.1	0.4

Дүүргийн хэмжээнд 2020 оны 12 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн нийслэлийн дүнд эзлэх хувийн жин 27.9 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.1 пунктээр буурсан байна. Түүнчлэн дүүргийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 37.8 хувь нь цагдаагийн II хэлтсийн харьяа хороодын нутаг дэвсгэрт үйлдэгджээ.

Гэмт хэргийн улмаас 1 396 хүн гэмтэж осолдон, 77 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 23 473.7 сая төгрөгийн хохирол учруулсны 7 843.0сая (33.4%) төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ. 2020 оны 12 сард тус дүүргийн хамгийн их хүн ам суурьшсан бүс болох 14 дүгээр хороонд 407 гэмт хэрэг гарч хамгийн өндөр байхад харин тус дүүргээс 28 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт 38 гэмт хэрэг гарсан нь хамгийн бага байна.

Эх үүсвэр: Цагдаагийн нэг, хоёр, гуравдугаар хэлтсийн сар бүрийн мэдээлэл

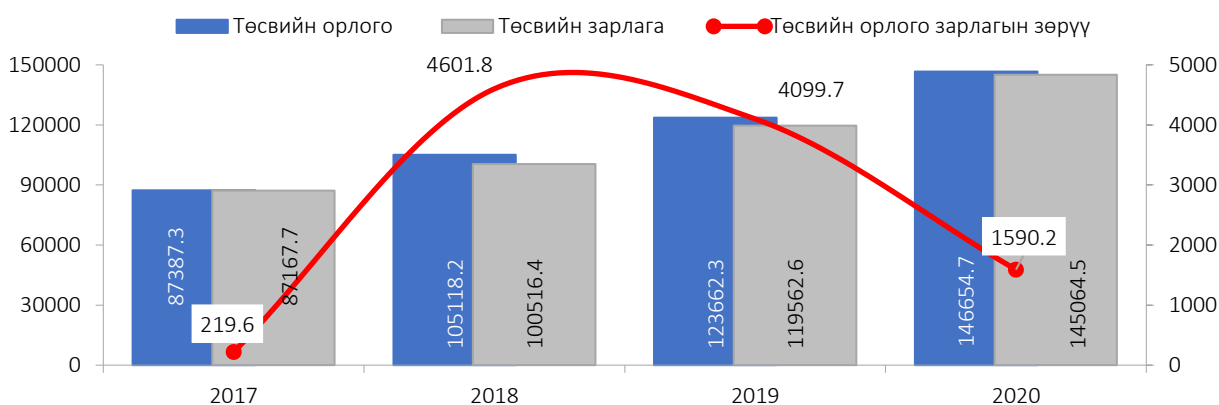
ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

2020 оны 12 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр дүүргийн төсвийн орлого 146.6 тэрбум төгрөг, төсвийн зарлага 145.0 тэрбум төгрөг болж, төсвийн тэнцэл 1.6 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарсан байна.

Хүснэгт 12. Дүүргийн төсвийн орлого, зарлага, жил бүрийн эхний 12 сард

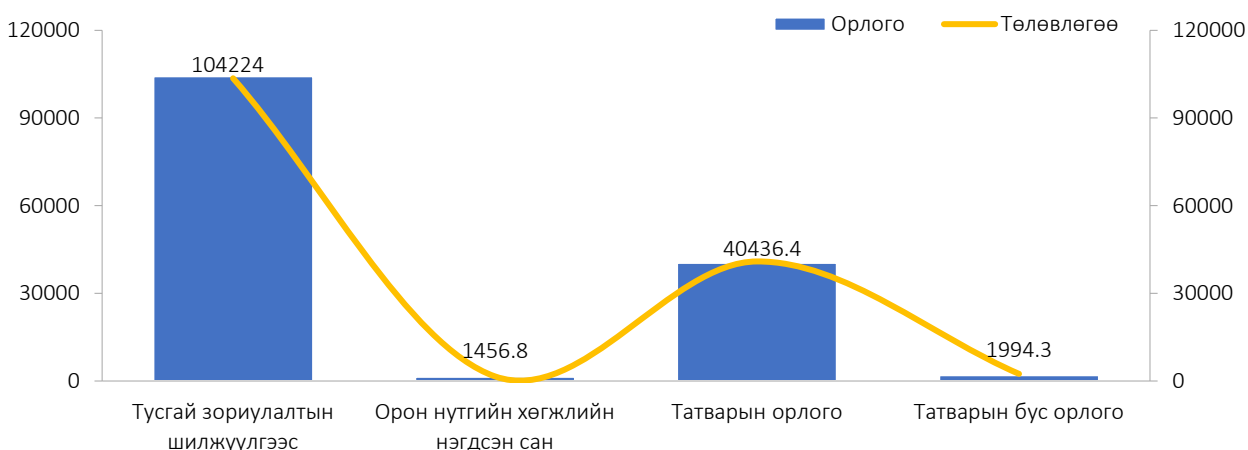
Үзүүлэлт	2017 XII	2018 XII	2019 XII	2020 XII
	сая төгрөг			
Төсвийн орлого	87 387.3	105 118.2	123 662.3	146 654.7
Төсвийн зарлага	87 167.7	100 516.4	119 562.6	145 064.5
Төсвийн орлого, зарлагын зөрүү	219.6	4 601.8	4 099.7	1 590.2

Зураг 6. Төсвийн нийт орлого, зарлага, сая төгрөг

Төсвийн орлого: 2020 оны 12 сарын төсвийн гүйцэтгэлийн урьдчилсан мэдээгээр нийт дүүргийн төсвийн орлогын 104.2 тэрбум төгрөгийг (71.1%) тусламжийн орлого буюу улсын төсвийн санхүүжилт, 40.4 тэрбум төгрөгийг (27.6%) татварын орлого, 2 тэрбум төгрөгийг (1.3%) татварын бус орлого тус тус эзэлж байна. Төсвийн орлогын гүйцэтгэл төлөвлөгөөнөөс 1.8 тэрбум төгрөгөөр (1.5%) дутуу бүрдсэн байна. Үүнд тусгай зориулалтын шилжүүлэгийн орлого 0.8 тэрбум төгрөгөөр (1.2%) дутуу бүрдсэн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Зураг 7. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 13. Төсвийн орлогын гүйцэтгэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ%	Зөрүү
Нийт орлогын дүн	148 519.5	146 654.7	98.5	-1 864.8
Тусламжийн орлого ²	105 157.5	104 224.0	98.7	-933.5
Тусгай зориулалттай шилжүүлгээс	103 595.5	102 767.2	98.8	-828.3
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан	1 562.0	1 456.8	93.3	-105.2
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих ¹	43 362.0	42 430.7	97.9	-931.3
Татварын орлого	40 913.7	40 436.4	98.8	-477.3
Татварын бус орлого	2 448.3	1 994.3	81.5	-454.0

Хүснэгт 14. Татварын орлогын бүрдүүлэлт, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2020 он			
	Нийт төсөв	Өссөн дүн (XII сард)		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувийн жин
Татварын орлого	40 913.7	40 913.7	40 436.4	98.8
Орлогын албан татвар	28 170.7	28 170.7	28 634.1	101.6
Хувь хүний орлогын албан татвар	28 170.7	28 170.7	28 634.1	101.6
Үйл ажиллагааны орлого	6 310.7	6 310.7	5 012.8	79.4
Хөрөнгийн орлого	13 500.0	13 500.0	13 620.5	100.9
Хөрөнгө борлуулсны орлого	4 100.0	4 100.0	3 668.3	89.5
Шууд бус орлого	4 260.0	4 260.0	6 332.5	148.7
Хөрөнгийн албан татвар	115.7	115.7	79.9	69.1
Бууны албан татвар	115.7	115.7	79.9	69.1
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	12 627.3	12 627.3	11 722.4	92.8
Улсын тэмдэгтийн хураамж	3 700.0	3 700.0	3 716.5	100.4
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3 690.0	3 690.0	3 616.9	98.0
Газрын төлбөр	5 237.3	5 237.3	4 374.2	83.5
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0.0	0.0	3.9	0.0
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	0.0	0.0	10.9	0.0

Төсвийн зарлага: 2020 оны 12 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлийн мэдээгээр дүүргийн төсөвт байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 93.3 хувийг (145.0 тэрбум төгрөг) санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл, төсөвт байгууллагууд үйл ажиллагааны нийт зардлын 6.7 хувийг (10.5 тэрбум төгрөг) төлөвлөсөн хугацаандаа зарцуулаагүй байна.

¹ Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих дүнд урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих дүн ороогүй.

² Тусгай зориулалттай шилжүүлэгийн орлогод хандив тусламжийн орлогыг оруулсан.

³ Татварын бус орлогод төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос гадна торгуулийн орлого, бусад орлогыг оруулсан.

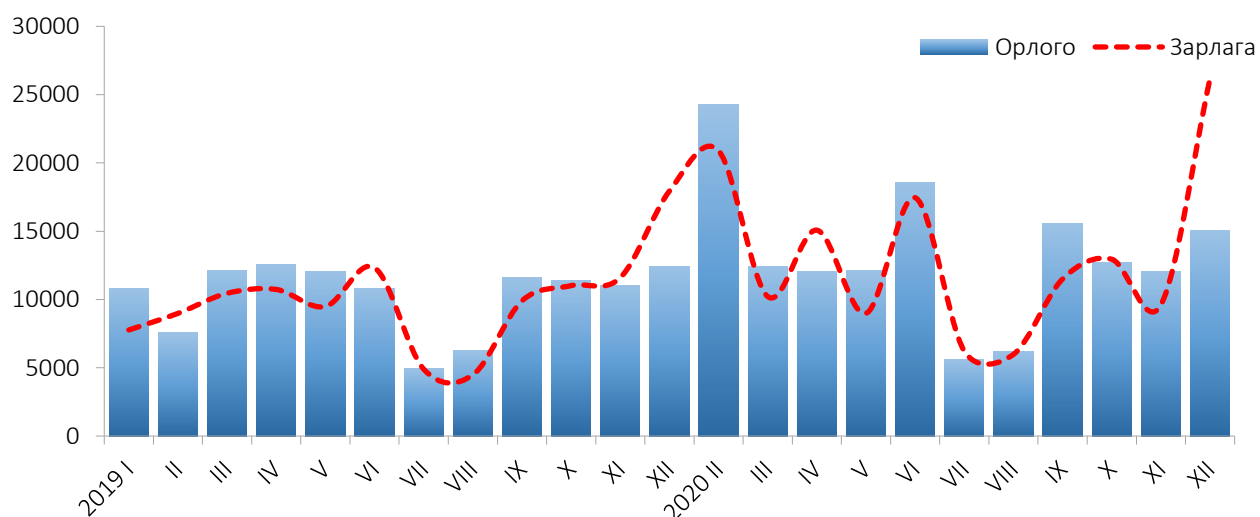
Хүснэгт 15. Төсвийн зарлагын гүйцэтгэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ%	Зөрүү
Нийт зардлын дүн	155 526.8	145 064.5	93.3	-10 462.3
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	73 152.0	71 338.9	97.5	-1 813.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	9 237.5	8 900.6	96.3	-336.9
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5 985.2	5 290.4	88.4	-694.8
Хангамж бараа материалын зардал	10 969.4	9 782.5	89.2	-1 186.9
Нормативт зардал	5 704.9	5 339.4	93.6	-365.5
Эд, хогшил урсгал засварын зардал	2 166.9	2 070.2	95.5	-96.7
Томилолт зочны зардал	4.6	4.6	100.0	0.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5 573.8	4 208.8	75.5	-1 365.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12 581.2	10 615.5	84.4	-1 965.7
Татаас	13 960.6	12 790.9	91.6	-1 169.7
Урсгал шилжүүлэг	9 597.4	9 423.3	98.2	-174.1
Хөрөнгийн зардал	6 593.3	5 299.4	80.4	-1 293.9

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн сарын мэдээ

Төсвийн зарлагыг бүтцээр нь авч үзвэл 49.2 хувийг цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, 6.1 хувийг ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын санд төлөх шимтгэл, 8.8 хувийг татаас, 6.5 хувийг урсгал шилжүүлэг, 29.4 хувийг бараа ажил үйлчилгээний бусад зардал тус тус эзэлж байна.

Зураг 8. Төсвийн нийт орлого, зарлага, сая төгрөг

³ Төсвийн орлого, зарлагыг Зураг 8-д 2020 оны 2 сард эхний 1,2 сарын гүйцэтгэлийг өссөн дүнгээр оруулсан.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

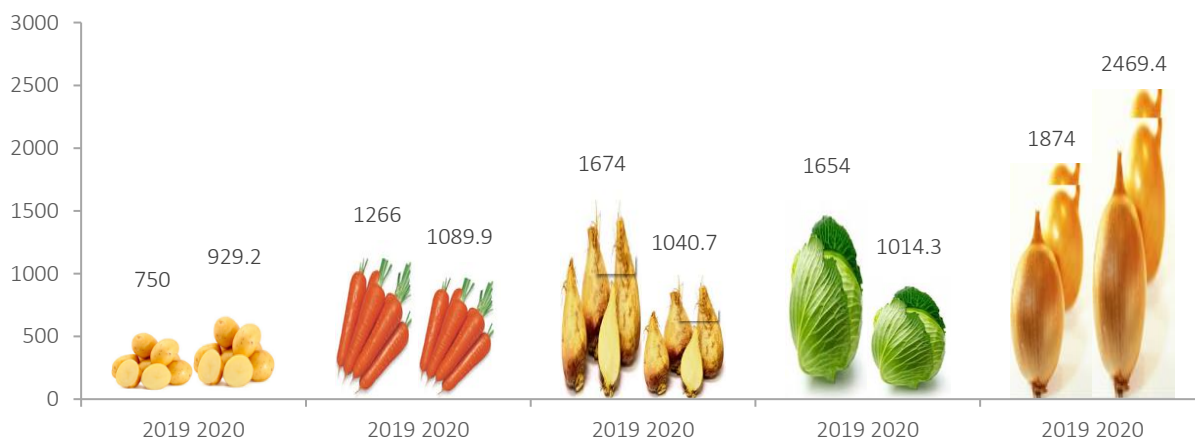
2020 оны 12 дугаар сард хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны мөн үетэй харьцуулахад 1.9 хувиар өссөн ба 2019 оны эцэстэй харьцуулахад 1.9 хувиар өссөн ба өмнөх сартай харьцуулахад 1.7 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 16. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

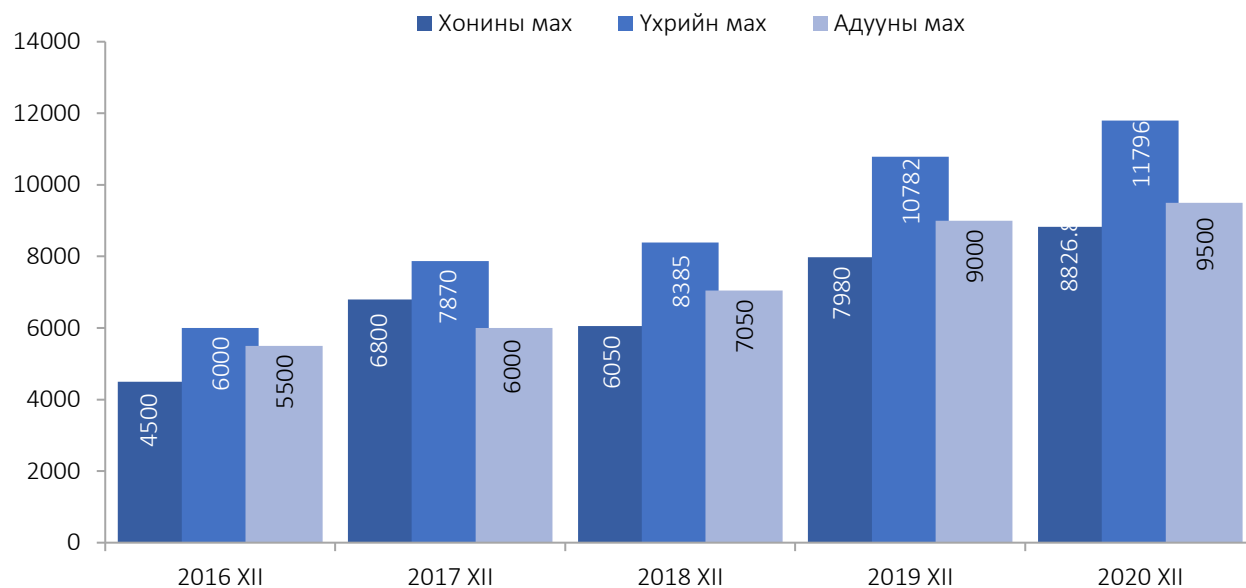
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2020 XII</u> 2019 XII	<u>2020 XII</u> 2019 XII	<u>2020 XII</u> 2020 XI
Ерөнхий индекс	101.9	101.9	98.3
Хүнсний бараа, ундаа ус	109.0	109.0	100.8
Согтууруулах ундаа, тамхи	105.0	105.0	100.0
Хувцас, гутал, бөс бараа	103.6	103.6	100.3
Орон сууц, ус, түлш, цахилгаан	87.7	87.7	83.0
Гэр ахуйн бараа, тавилга	102.7	102.7	100.3
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	103.4	103.4	100.4
Тээвэр	96.1	96.1	100.0
Холбооны үйлчилгээ	100.1	100.1	100.0
Амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	100.7	100.7	100.0
Боловсрол	100.6	100.6	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	105.7	105.7	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	104.8	104.8	100.5

Хэрэглээний үнийн индекс 2020 оны 12 дугаар сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.9 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 9.0 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 5.0 хувь, хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн үнэ 3.6 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 2.7 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 3.4 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний үнэ 5.7 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 4.8 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.7 хувиар өссөн ба тээврийн үнэ 3.9 хувиар, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнэ 12.3 хувиар буурсан нь нөлөөлжээ.

Зураг 9. Хүнсний ногооны дундаж үнэ, төрлөөр, 2019, 2020 оны XII сард

Зураг 10. Махны үнэ, төрлөөр, төгрөгөөр

Хүснэгт 17. Дүүргийн нутаг дэвсгэрт худалдаалагдаж буй түлш, шатахууны үнэ

Үзүүлэлт	2018 XII	2019 XII	2020 XII
	төгрөг		
Түлш:			
Хар мод	4 000	3 500	7 000
Нарс	3 500	3 000	7 000
Боловсруулсан нүүрс (шуудай)	-	4 000	937
Шатахуун:			
АИ-95	2 215	2 240	2 000
АИ-76, 80	1 745	1 750	1 400
АИ-92, 93	1 885	1 840	1 450
Дизельтүлш	2 245	2 370	2 090
Газ	1 300	1 300	1 300

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2018 оны 2 дугаар сарын 28-ны өдрийн 62 дугаар тогтоол ТҮҮХИЙ НҮҮРС ХЭРЭГЛЭХИЙГ ХОРИГЛОХ ТУХАЙ хуулийн дагуу 5 дугаар сарын 15ны өдрөөс нүүрс борлуулахыг хориглосон.

Хүснэгт 18. Хүнсний өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүний үнэ, оноор

Нэр, төрөл	Хэмжих нэгж	2016 XII	2017 XII	2018 XII	2019 XII	2020 XII
		Төгрөг				
Гурил, дээд зэрэг, “Алтан тариа”ХК	кг	1 300	1 300	1 490	1 438	2 038
Гурил, 1-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, задгай	кг	1 200	1 050	1 090	1 094	1 223
Гурил, 2-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК	кг	900	850	860	862	915
Талх, “Атар”, “Талх чихэр	кг	1 150	1 230	1 260	1 272	1 271
Цагаан будаа, кг, задгай	кг	2 300	3 650	3 570	3 722	3 844
Шар будаа	кг	1 600	1 300	2 630	2 315	2 283
Хонины мах	кг	4 500	6 800	6 710	7 980	8 827
Үхрийн мах	кг	6 000	7 870	9 080	10 782	11 796
Адууны мах	кг	5 500	6 000	7 750	9 000	9 500
Сүү, задгай	литр	1 600	1 560	1 760	1 700	1 879
Сүү, савласан, “Элекстер”	0.5 литр	950	1 100	1 100	1 170	1 305
Төмс, дотоод	кг	600	700	960	750	929
Лууван, дотоод	кг	750	700	116	1 266	1 090
Манжин, дотоод	кг	1 100	1 200	1 320	1 674	1 041
Байцаа, дотоод	кг	1 000	1 540	1 210	1 654	1 014
Сонгино, хятад	кг	1 500	1 100	1 420	1 874	2 469
Элсэн чихэр, ОХУ	кг	2 500	3 350	3 150	3 146	3 067
Өндөг	ширхэг	320	350	400	363	384

АЖ ҮЙЛДВЭР

Дүүргийн аж үйлдвэрийн салбар нь 2020 оны эхний 12 сард 978.6 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1157.3 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал үйлдвэрлэлт 167.6 тэрбум төгрөгөөр (14.6%), борлуулалт 203.8 тэрбум төгрөгөөр (15.0%) тус тус буурсан байна.

Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 447.6 тэрбум төгрөгийг (45.7%) уул уурхайн салбарын чулуун нүүрс болон хайлуур жонш, хайлуур жоншны баяжмал, төмрийн хүдэр, төмрийн хүдрийн баяжмал, алт, элс, хайрга, шороо үйлдвэрлэл, 330.9 тэрбум төгрөгийг (33.8%) хүнс ундаа, 129.2 тэрбум төгрөгийг (13.2%) хувцас, гутал, нэхмэл, ноос, ноолуур боловсруулах болон бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт, 1.8 тэрбум төгрөгийг (0.2%) цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт үлдсэн 69.2 тэрбум төгрөгийг (7.1%) бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа тус тус эзэлж байна.

Зураг 11. Аж үйлдвэрийн 2019-2020 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлийн өсөлтөнд хүнсний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл, мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад үйлдвэрлэлт нөлөө үзүүлсэн байна.

Хүснэгт 19. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, салбараар, оны үнээр

Салбар	Нийт үйлдвэрлэлт		
	2019	2020	Өсөлт бууралт
	сая төгрөг		
Нийт дүн	1 146 255.6	978 628.6	-167 627.1
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	597 950.5	447 563.9	-150 386.6
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	522 486.0	340 873.5	-181 612.4
Металлын хүдэр олборлолт	46 054.8	54 723.3	8 668.5
Бусад ашигт малтмал олборлолт	29 409.7	51 967.1	22 557.4
Боловсруулах үйлдвэр	478 698.6	460 093.2	-18 605.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	337 897.8	330 863.7	-7 034.1
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	57 338.3	62 167.8	4 829.5
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	5 705.1	8 035.8	2 330.7
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	15 068.6	14 017.9	-1 050.7
Ундаа үйлдвэрлэл	259 785.8	246 642.2	-13 143.6
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	110 758.1	87 063.3	-23 694.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	8 394.3	4 025.0	-4 369.3
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	901.9	485.1	- 416.8
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 836.4	2 649.0	-1 187.3
Нийтлэх, хэвлэх, дүү бичлэг хийх ажиллагаа	160.4	171.1	10.7
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эм бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	1 979.1	21 198.8	19 219.7
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	3 219.6	2 345.3	- 874.3
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	3 207.3	3 803.9	596.6
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	265.7	67.6	- 198.1
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	302.9	76.6	- 226.3
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	352.0	52.9	- 299.1
Тавилга үйлдвэрлэл	6 362.6	6 538.8	176.2
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1 060.3	752.0	- 308.4
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 660.2	1 778.0	117.7
Ус хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	67 946.3	69 193.5	1 247.1

Хүснэгт 20. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн борлуулалт, салбараар, оны үнээр

Салбар	Нийт борлуулалт		
	2019	2020	Өсөлт бууралт
	сая төгрөг		
Нийт дүн	1 361 070.1	1 157 276.9	-203 793.2
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	611 847.2	451 647.5	-160 199.7
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	523 922.7	340 873.5	-183 049.2
Металлын хүдэр олборлолт	46 054.8	54 723.3	8 668.5
Бусад ашигт малтмал олборлолт	41 869.6	56 050.7	14 181.0
Боловсруулах үйлдвэр	677 523.9	632 466.1	-45 057.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	523 221.4	495 077.9	-27 243.5
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	71 495.9	71 703.3	207.4
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	6 906.2	9 802.6	2 896.4
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	18 308.3	16 846.4	-1 461.9
Ундаа үйлдвэрлэл	426 511.1	397 625.6	-28 885.5
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	110 818.6	86 554.1	-24 264.5
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	8 373.0	4 379.7	-3 993.3
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	892.1	444.5	- 447.5
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 841.2	2 675.4	-1 165.7
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	175.2	155.8	- 19.3
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эм бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	14 374.9	28 167.9	13 793.0
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	3 239.6	2 446.4	- 793.2
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	3 295.3	4 011.1	715.7
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	265.7	67.6	- 198.1
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	302.9	76.6	- 226.3
Цахилгаан машин, хэрэгсэл үйлдвэрлэл	98.5	29.9	- 68.6
Тавилга үйлдвэрлэл	7 383.6	6 622.2	- 761.4
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	1 241.8	856.8	- 385.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 656.9	1 687.5	30.7
Ус хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	70 042.2	71 475.8	1 433.6

МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТАД

2020 оны мал, тэжээвэр амьтад, хашаа, худгийн тооллогын дүнгээр дүүргийн хэмжээнд 1044 өрх, 5 аж ахуйн нэгж байгууллага тоологдсон байна. Үүний 742 (71.1%) өрх нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа малладаг, малын ашиг шим нь тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа малчин өрх, 302 (28.9%) өрх нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөж үржүүлж буй малтай өрх байна.

Хүснэгт 21. Малчин, малтай өрхийн тоо, оноор

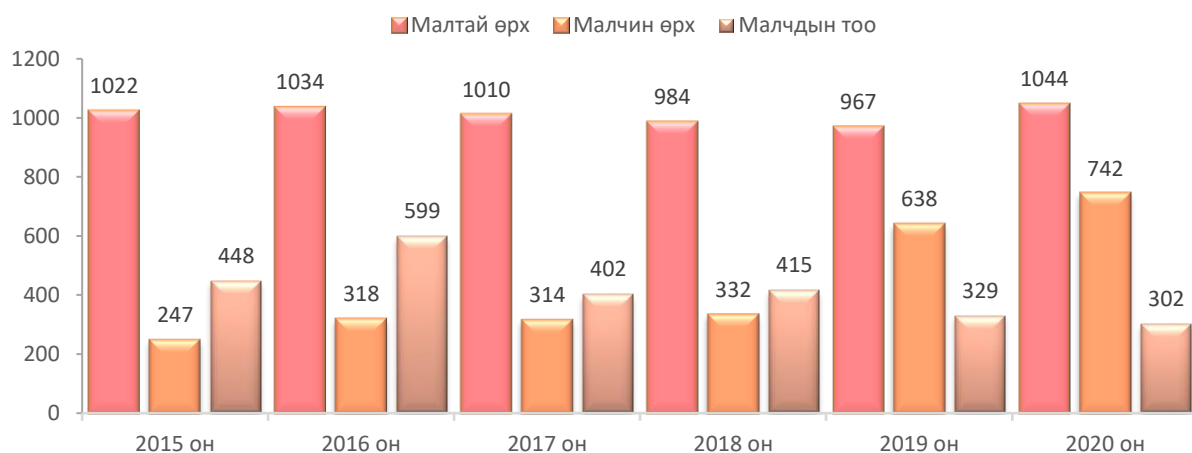
Үзүүлэлт	Хороо	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Малтай өрх	2-р хороо	1	2	1	-	-	-
	8-р хороо	3	3	3	-	-	-
	9-р хороо	37	42	27	-	-	-
	10-р хороо	4	3	3	-	-	-
	11-р хороо	240	243	224	223	179	204
	12-р хороо	1	-	-	-	-	-
	16-р хороо	-	-	-	-	-	-
	17-р хороо	-	-	-	-	-	-
	19-р хороо	-	-	-	-	-	-
	20-р хороо	696	703	722	761	788	840
	21-р хороо	7	6	3	-	-	-
	22-р хороо	-	-	-	-	-	-
	23-р хороо	18	20	19	-	-	-
	24-р хороо	4	2	1	-	-	-
27-р хороо	1	1	-	-	-	-	
28-р хороо	10	9	7	-	-	-	
Дүүргийн дүн		933	1022	1034	984	967	1044
Малчин өрх	9-р хороо	13	18	10	-	-	-
	10-р хороо	1	1	-	-	-	-
	11-р хороо	34	75	26	87	89	109
	20-р хороо	190	220	275	245	549	633
	21-р хороо	4	2	2	-	-	-
	23-р хороо	2	-	-	-	-	-
	24-р хороо	1	1	1	-	-	-
	28-р хороо	2	1	-	-	-	-
Дүүргийн дүн		321	247	318	332	638	742

2020 оны байдлаар мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд 742 малчин мал аж ахуйг эрхэлж, малын ашиг шимийг амьжиргааны эх үүсвэрээ болгон амьдарч байна. Малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл 12.3 хувь нь 15-34 насны, 55.5 хувь нь 35-59 насны, 32.2 хувь нь 60 ба түүнээс дээш насны хүмүүс байна. Нийт малчдын 74.6 хувь нь эрэгтэй 25.4 хувь нь эмэгтэй байна.

Хүснэгт 22. Малтай болон малчин өрх, малчдын тоо

Үзүүлэлт	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Малтай өрх	1 022	1 034	1 010	984	967	1 044
Түүний ам бүл	3 035	3 106	2 794	2 537	2 230	2 651
Малчин өрх	247	318	314	332	638	742
Түүний ам бүл	861	1 055	922	878		1 951
Малчдын тоо	448	599	402	415	761	835
Үүнээс: 16-34 насны	61	60	69	51	90	103
35-59 насны	360	490	283	237	492	463
60 ба түүнээс дээш	27	49	50	217	179	269
Эмэгтэй	199	289	122	99	237	212
Насны бүтэц %	100	100	100	100	100	100
Үүнээс: 16-34 насны	13.6	10.0	17.2	12.3	11.8	12.3
35-59 насны	80.3	81.8	70.4	57.1	64.7	55.5
60 ба түүнээс дээш	6.0	8.2	12.4	30.6	23.5	32.2

Зураг 12. Малтай болон малчин өрх, малчдын тоо

Малчдын соёл, ахуйн үзүүлэлт: 2020 оны мал, тэжээвэр амьтдын тооллогоор нийт малчин өрхийн 80.3 хувь нь цахилгааны эх үүсвэртэй, 78.4 хувь нь сансарын антентай, 78.9 хувь нь телевизортой, 2.4 хувь нь радиотай байна, 1.6 хувь нь оёдлын машинтай, 12.2 хувь нь хөлдөөгчтэй, 7.2 хувь нь угаалгын машинтай байна.

Хүснэгт 23. Малчин өрхийн соёл, ахуйн зарим үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Өрхийн тоо						Малчин өрхийн тоонд эзлэх хувь					
Цахилгаан эх үүсгүүртэй	235	229	291	263	616	671	95.1	72	92.6	79.2	80.9	80.3
Телевизортой	206	18	92	249	598	659	83.4	5.6	29.3	75	78.6	78.9
Сансарын антенн	146	17	89	231	588	655	59.1	5.3	28.3	96.5	77.3	78.4
Радио	69	1	41	43	93	20	27.9	0.3	13	12.9	12.2	2.4

Мал, тэжээвэр амьтдын тоо, сүргийн бүтэц: 2020 оны жилийн эцсийн мал, тэжээвэр амьтад, хашаа, худгийн тооллогын дүнгээр дүүргийн хэмжээнд 2 хороонд 1 044 өрхийн 59 804 толгойд хүрч өнгөрсөн оныхоос 2 871 (5.0%) толгой малаар өссөн байна.

Хүснэгт 24. Малын тоо, төрлөөр

Малын төрөл	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019	
									Зөрүү	Хувь
Тэмээ	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Адуу	2 819	4 271	3 856	5 515	5 882	5 473	6 408	7 482	1 074	16.8
Үхэр	13 463	15 583	18 558	18 464	17 824	16 460	17 795	18 918	1 123	6.3
Хонь	14 015	13 583	14 546	17 401	17 415	16 102	17 644	17 171	-473	-2.7
Ямаа	12 677	12 695	13 167	13 937	13 847	13 092	15 086	16 233	1 147	7.6
Бүгд	42 974	46 132	50 129	55 319	54 968	51 127	56 933	59 804	2 871	5.0

Энэ жилийн тооллогоор адуу 1074 (16.8%), үхэр 1123 (6.3%), ямаа 1147 (7.6%) тус тус өссөн бол хонь -476 (-2.7%) буурсан байна.

Нийслэлийн хэмжээнд 2020 оны мал тооллогоор нийт 468578 толгой мал тоологдсоны 12.8 хувийг тус дүүрэг эзэлж байна.

Зураг 13. Дүүргийн малын тоо, мянган толгой

Хүснэгт 25. Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь Малын төрөл

Малын төрөл	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	100	100	100	100	100	100	100	100
Тэмээ	-	-	0.004	0.004	-	-	-	-
Адуу	6.6	9.3	7.7	10.0	10.7	10.7	11.3	12.5
Үхэр	31.3	33.8	37.0	33.4	32.4	32.2	31.3	31.6
Хонь	32.6	29.4	29.0	31.5	31.7	31.5	31	28.7
Ямаа	29.5	27.5	26.3	25.2	25.2	25.6	26.4	27.2

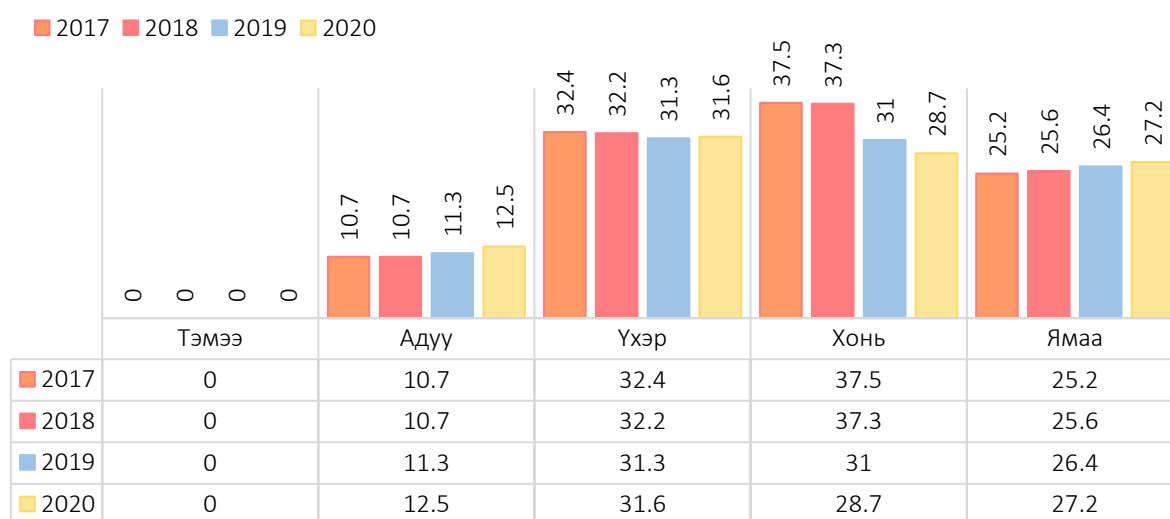
2020 оны байдлаар нийт мал сүргийн 44.1 хувийг бод мал, 55.9 хувийг бог мал эзэлж байна. Нийт сүрэгт адуу 12.5 хувь, үхэр 31.6 хувь, хонь 28.7 хувь, ямаа 27.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 26.Малын орлого, зарлага, төрлөөр, 2020 он

Төрөл	Оны эхэнд	Орлого		Зарлага						Оны эцэст
		Худалдаж авсан, шилжиж ирсэн	Бэлэн тоологдсон төл	Шилжүүлсэн	Алдсан	Зах зээлд борлуулсан	Хүнсэнд хэрэглэсэн	Зүй бус хорогдол	Бусад	
Тэмээ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Адуу	6 408	1 465	1 529	205	12	1 030	303	370	-	7 482
Үхэр	17 795	2 313	5 551	699	43	4 123	1 554	322	-	18 918
Хонь	17 644	2 659	5 315	754	57	5 826	1 307	503	-	17 171
Ямаа	15 086	3 217	4 140	663	17	4 043	892	595	-	16 233
Дүн	56 933	9 654	16 535	2 321	129	15 022	4 056	1790	-	59 804

2020 онд бэлэн тоологдсон төл 16535 толгойгоор, худалдаж авсан, шилжиж ирсэн мал 9654 толгойгоор тус тус орлого талыг нэмэгдүүлж байхад харин бусдад худалдсан болон шилжүүлсэн малын тоо 2321 толгой, зах зээлд борлуулсан малын тоо 15022 толгой, хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоо 4056 толгой, зүй бус хорогдол 1790 толгой, алдсан малын тоо 129 толгой болж зарлага талын гол үзүүлэлтийг тодорхойлж байна.

Зураг 3.Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувь

Малын тоог хороо тус бүрээр нь харахад 2020 оны мал, тэжээвэр амьтадын тооллогоор дүүргийн нийт малын 83-өөс дээш хувийг эзэлдэг 20 дугаар хороо нь 49612 толгой мал тоолуулсан ба 2019 оноос 1552 (3.2%) толгой малаар малын тоо толгой өссөн бол 17 хувийг эзэлж байгаа 11 дүгээр хороо нь 10192 толгой мал тоолуулсан нь 2019 оноос 1319 толгой малаар буюу 14.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 7.Малын тоо, хороогоор

Хороо	Адуу		Үхэр		Хонь		Ямаа		Бүгд	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Бүгд	6 408	7 482	17 795	18 918	17 644	17 171	15 086	16 233	56 933	59 804
11 хороо	1 593	2 258	2 274	2 823	2 868	2 872	2 138	2 239	8 873	10 192
20 хороо	4 815	5 224	15 521	16 095	14 776	14 299	12 948	13 994	48 060	49 612

2020 оны мал тооллогоор амины малын тоо 59505 толгой болж нийт малын 99.5 хувийг эзэлж байна. Аж ахуйн нэгжийн малын тоо 299 толгой буюу 0.5 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 28.Хувийн малтай өрх, малын тоо

Он	Малтай өрх	Бүгд	Үүнээс:					1 өрхийн дундаж мал
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	
2012	1 095	38 609	-	2 660	12 286	11 724	12 411	35
2013	960	42 640	-	2 819	13 463	14 015	12 677	44
2014	933	46 054	-	4 271	15 583	13 505	12 695	50
2015	1 017	49 979	2	3 851	18 489	14 470	13 167	49
2016	1 025	55 176	2	5 510	18 410	17 317	13 937	54
2017	1 010	54 859	-	5 877	17 777	17 358	13 847	54
2018	984	50 867	-	5 383	16 366	16 027	13 091	51
2019	967	56 933	-	6 386	16 433	14 711	15 033	59
2020	1 044	59 804	-	7 482	18 918	17 171	16 233	57

2020 оны байдлаар 1 өрх дунджаар 57 толгой малтай болсон нь өнгөрсөн жилийн үзүүлэлтээс 2 толгой малаар бага байна.

Хүснэгт 29. Малтай өрхийн малын бүлэглэлт

Малын бүлэглэлт	Өрхийн тоо			Дүнд эзлэх хувь			Малын тоо		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Бүгд	984	967	1 044	100	100	100	50 867	56 766	59 505
10 хүртэл малтай	335	271	311	34	28	29.8	1 960	1 509	1 721
11-30 малтай	333	324	342	33.6	33.5	32.8	6 186	5 964	6 340
31-50 малтай	113	123	129	11	13	12.4	4 443	4 706	4 888
51-100 малтай	89	115	119	9	11.9	11.4	6 135	7 909	8 386
101-200 малтай	47	57	69	4.6	6.6	6.6	6 743	7 827	9 490
201-500 малтай	57	64	59	6.5	6.6	5.6	17 688	19 802	18 366
501-999 малтай	8	12	14	1.1	1.2	1.3	5 057	7 785	9 306
1000-1499 малтай	1	1	1	0.1	0.1	0.1	1 035	1 264	1 008
1500-2000 малтай	1	-	-	0.1	-	-	1 620	-	-

2020 оны мал, тэжээвэр амьтад, хашаа, худгийн тооллогони дүнгээс малын бүлэглэлт тус бүрээр авч үзэхэд 10 хүртэлх толгой малтай 1 өрхөд 5-6 толгой мал, 11-30 малтай 1 өрхөд 18-19 толгой мал, 31-50 малтай 1 өрхөд 37-38 толгой мал, 51-100 малтай 1 өрхөд 70-71 толгой мал, 101-200 малтай 1 өрхөд 137-136 толгой мал, 201-500 малтай 1 өрхөд 311 орчим толгой мал, 501-999 малтай 1 өрхөд 665 орчим толгой мал, харин 1000-1499 малтай өрхийн бүлэгт манай дүүрэгт энэ жилийн хувьд 1 өрх тоологдсон ба 1008 толгой мал.

2020 оны эцэст 29089 толгой хээлтэгч мал тоологдсон нь өнгөрсөн оныхоос 1482 (5.3%) толгойгоор өссөний дотор гүү 340 толгой, үнээ 267 толгой, эм ямаа 880 толгой малаар өссөн бол эм хонь 880 толгой малаар тус тус буурсан байна.

Хүснэгт 30. Хээлтэгч малын тоо, төрлөөр

Малын төрөл	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019	
									Зөрүү	Хувь
Бүгд	20 996	22 092	24 114	27 190	27 548	26 610	27 607	29 089	1 482	5.4
Гүү	856	1 178	1 252	1 827	2 218	2 039	2 287	2 627	340	14.9
Үнээ	6 361	7 312	8 660	8 901	8 850	8 719	8 727	8 994	267	3.0
Эм хонь	7 201	6 994	7 557	9 251	9 087	8 519	9 082	9 077	-5	0.1
Эм ямаа	6 578	6 608	6 645	7 211	7 393	7 333	7 511	8 391	880	11.7

Хүснэгт 31. Малын тооны өсөлт, бууралтанд нөлөөлсөн үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019	
									Зөрүү	Өсөлтийн хурд
Бэлэн тоологдсон төл	13 468	13 787	15 732	15 666	14 982	13 032	17 690	16 535	-1155	-6.5
Том малын зүй бус хорогдол	428	308	377	1678	1 066	1916	669	1 790	1121	167.6
Хээлтэгч малын тоо	20 996	22 092	24 114	27 190	27 548	25 650	27 607	29 089	1 482	5.4
Хээл хаясан хээлтэгч	187	426	311	122	1 175	562	543	811	268	49.3
Сувайрсан хээлтэгч	2 065	4 632	3 850	5 423	3 584	1 438	2 053	3 514	1 461	71.2

2020 оны мал тооллогын дүнгээс харахад Хээлтэгч малын тоо 1482 (5.4%) толгой мал, сувиарсан хээлтэгч 1461 (71.2%) толгой малаар өсөж, Хээл хаясан хээлтэгч мал 268 (49.3%) толгой мал, Том малын зүй бус хорогдол 1121 (167.6%) толгой малаар өссөн бол бэлэн тоологдсон төл 1155 (6.5%) толгой мал буурсан байна.

Хүснэт 32. Бойжуулсан төл

Малын төрөл	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020	2020/2019	
									Зөрүү	Өсөлтийн хурд
Бүгд	13 468	13 787	15 732	15 666	14 982	13 032	21 825	21 013	-812	-3.7
Ботго	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Унага	524	720	716	974	925	734	1 534	1 457	-77	-5.0
Тугал	4 316	4 771	5 805	5 376	4 923	4298	5 812	6 827	1 015	17.5
Хурга	4 776	4 536	5 010	5 440	5 485	4828	7 700	6 931	-769	-1.0
Ишиг	3 852	3 760	4 201	3 876	3 649	3172	6 779	5 798	-981	-14.5

2020 оны мал, тэжээвэр амьтдын тооллогоор бойжуулсан төлийн тоо 21013 толгой болж өнгөрсөн оныхоос 812 (3.7%) толгойгоор буурсан байна.

Хүснэгт 33.Төл бойжилт, төлийн орлого, зарлага, төрлөөр

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Худалдаж авсан, шилжиж ирсэн	Худалдсан, шилжүүлсэн
Бүгд	22 237	22 237	1 224	21 013	1 604	6 221
Унага	1 645	1 645	188	1 457	144	102
Тугал	6 933	6 933	106	6 827	380	1 680
Хурга	7 441	7 441	510	6 931	782	2 438
Ишиг	6 218	6 218	420	5 798	298	2 001

2020 оны тооллогоор 1790 том мал хорогдсон бөгөөд өнгөрсөн оныхоос 1121 (167.6%) толгойгоор өссөн байна. Нийт хорогдсон малын 20.7 хувийг адуун сүрэг, 18.0 хувийг үхэр сүрэг, 28.1 хувийг хонин сүрэг, 33.2 хувийг ямаан сүрэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэт 34. Том малын зүй бүс хорогдол

Малын төрөл	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019	
									Зөрүү	Өсөлтийн хурд
Бүгд	428	308	377	1 678	1 066	1 916	669	1 790	1121	167.6
Адуу	29	16	51	79	206	185	132	370	238	180.3
Үхэр	89	73	151	623	295	850	196	322	126	64.3
Хонь	164	98	77	547	297	429	210	503	293	139.5
Ямаа	146	121	98	429	268	452	131	595	464	354.2

2020 оны мал, тэжээвэр амьтдын тооллогоор нийт хорогдсон малын 101 (5.6%) толгой мал нь өвчнөөр хорогдсон байна.

2020 онд дүүргийн нийт 5548 гэрийн тэжээвэр амьтад тоологдсон бөгөөд дийлэнх нь буюу 95.7 хувийг шувуу эзэлж байна.

Хүснэгт 35. Тэжээвэр амьтад, төрлөөр

Тэжээвэр амьтдын төрөл	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019/2018
									Зөрүү
Нийт	2 993	1 102	759	652	982	6 650	5 608	5 548	-60
гахай	2 465	711	370	202	237	147	125	180	55
шувуу	470	329	332	412	687	6 450	5 428	5 308	120
цаа	1	-	-	-	-	-	-	-	-
илжиг	-	-	1	-	2	-	-	-	-
туулай	34	30	10	7	11	14	11	16	5
минж	23	-	-	31	45	39	44	44	-
зөгийн бүл	-	10	46	-	-	-	-	-	-

2020 онд дүүргийн нийт 28 хороонд гэрийн тэжээвэр 10930 нохой, 314 муур байна. Тэжээвэр муур, нохойны бүртгэлийн дүнг өмнөх оны дүнтэй харьцуулахад нохой 436 буюу 3.8 хувиар буурч, муур 20 буюу 6.8 хувиар өсчээ.

Хүснэгт 36. Тэжээвэр амьтдын тоо, хороогоор, 2020 он

Хороо	Нохой		Зөрүү	Муур		Зөрүү
	2019	2020		2019	2020	
Нийт	11 366	10 930	-436	294	314	20
1-р хороо	48	49	1	12	19	7
2-р хороо	273	244	-29	7	7	-
3-р хороо	30	35	5	1	1	-
4-р хороо	273	250	-23	17	16	-1
5-р хороо	553	578	25	7	10	3
6-р хороо	5	7	2	4	2	2
7-р хороо	16	22	6	2	1	-1
8-р хороо	320	386	66	2	11	9
9-р хороо	1 431	1 429	-2	-	-	-
10-р хороо	352	328	-24	12	12	-
11-р хороо	554	494	-60	21	16	-5
12-р хороо	626	568	-58	5	27	22
13-р хороо	242	165	-77	-	2	2
14-р хороо	65	59	-6	2	7	5
15-р хороо	11	12	1	8	7	-1
16-р хороо	29	27	-2	4	3	-1
17-р хороо	851	937	86	11	16	5
18-р хороо	36	37	1	2	7	5
19-р хороо	721	727	6	-	1	1
20-р хороо	694	394	-300	54	19	-35
21-р хороо	500	470	-30	5	5	-
22-р хороо	432	380	-52	12	12	-
23-р хороо	1 669	1 628	-41	2	-	-2
24-р хороо	371	395	24	1	-	-1
25-р хороо	43	42	-1	9	11	2
26-р хороо	31	31	-	4	4	-
27-р хороо	699	697	-2	75	75	-
28-р хороо	491	539	48	15	23	8

Баянзүрх дүүргийн хэмжээнд 2020 онд 9.1618 га талбайд төмс тариалж, 82.227 тонн ургац хураан авсан бол, 2.5381 га талбайд хүнсний ногоо тариалж, 55.433 тонн ургац хураан авсан байна. Мөн 3537.57 тонн өвс өөрсдөө болон худалдан авч бэлтгэсэн байна.

Хүснэгт 37. Ургац хураалт, хадлан тэжээлийн мэдээ, тонн

Нэр, төрөл	Хураасан талбай /га/		Хураасан ургац, бүгд /тн/		Хүлэмжээс	
	2019 XI	2020 XI	2019 XI	2020 XI	2019 XI	2020 XI
Төмс	11.874	7.1487	69.655	82.227	-	-
Хүнсний ногоо	6.123	2.34055	115.857	55.433	71.88	29.5685
Байцаа	0.228	0.28345	8.121	5.116	-	0.168
Лууван	0.289	0.2738	13.068	5.666	-	0
Шар манжин	0.224	0.097	7.406	3.205	-	0.1
Улаан манжин	0.254	0.0358	6.243	1.348	-	0
Сонгино	0.261	0.1656	5.024	6.212	-	0.79
Сармис	1.242	0.0482	3.212	1.684	-	0.296
Өргөст хэмх	2.208	0.4244	52.608	13.533	52.44	11.3301
Улаан лооль	0.927	0.2659	14.762	6.143	14.724	6.0926
Тарвас	0.038	0.0112	0.28	0.307	0.28	0.303
Амтат гуа	0.091	0.0116	0.524	0.312	0.524	0.306
Хулуу	0.0077	0.04155	0.67	1.828	0.67	1.215
Чинжүү	0.09	0.0356	0.659	1.493	0.659	1.458
Бусад	0.194	0.65805	3.28	8.586	3.28	7.5098
Тэжээлийн ургамал	15.001	12.5002	108.305	49.1	-	-
Ногоон тэжээл	15	12.5	108.3	49	-	-
Даршны ургамал	0.001	0.0002	0.005	0.1	-	-
Эрдэнэшиш	0.001	0.0002	0.005	0.1	-	-
Техникийн ургамал	0.013	0.0004	0.062	0.0005	-	-
Чихрийн манжин	0.005	-	0.024	-	-	-
Рапс	0.004	-	0.019	-	-	-
Наранцэцэг	0.004	0.0004	0.019	0.0005	-	-
Бэлтгэсэн өвс	-	-	344	3537.57	-	-
Өөрсдийн бэлтгэсэн	-	-	215	2446.5	-	-
Худалдаж авсан	-	-	129	1091.07	-	-

Хүснэгт 38. Ургац хураалт, хадлан тэжээлийн мэдээ, тонн (хороогоор)

Хороо	Хураасан ургац, бүгд /тонн/				
	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал	Бэлтгэсэн өвс
2-р хороо	0.08	0.133	-	-	-
5-р хороо	0.18	6.687	-	0.0005	-
9-р хороо	-	1.876	-	-	-
10-р хороо	0.25	0.048	-	-	-
11-р хороо	61.988	21.2	-	-	707.07
12-р хороо	2.07	9.052	0.1	-	-
13-р хороо	-	0.044	-	-	-
17-р хороо	0.21	0.227	-	-	-
20-р хороо	15	11.17	49	-	2830.5
21-р хороо	0.6	0.515	-	-	-
22-р хороо	-	0.1	-	-	-
23-р хороо	-	1.167	-	-	-
28-р хороо	1.849	3.214	-	-	-

WWW.1212.MN СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН

Статистик

Мэдээ, мэдээлэл

Номын сан

Мэдлэгээ шалгах
ТОГЛООМ

Валютын ханш

©2017

аппликейшнаас
СТАТИСТИКИЙН мэдээллээ аваарай

Data lab

тооллого судалгааны
микро мэдээллийн сан

Social network

www.facebook.com/StatisticMongolia/

www.twitter.com/statistic_mn

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn

Утас: 267349, 261019, 261728
E-mail: bayanzurkh@nso.mn